

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการบัญชีภาษีเงินได้ก่อนช่วงที่มีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและช่วงหลังเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มาตรฐานการบัญชีภาษีเงินได้ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และการศึกษาถึงข้อมูลภาษีเงินได้รอดักบัญชีมีความสามารถในการใช้กำหนดราคาหลักทรัพย์อย่างไรบ้าง ซึ่งผลงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตามข้อสมมติฐานที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ข้างต้น สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการบัญชีภาษีเงินได้ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 จนถึงปี พ.ศ.2547 จากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 2,522 บริษัท จาก 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มอาหาร กลุ่มอุปโภคบริโภค กลุ่มการเงินและธนาคาร กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี พบว่าการแสดงรายการภาษีเงินได้ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มทำการวิจัย และบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความนิยมใช้วิธีการภาษีเงินได้ค้างจ่ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.61 ของค่าเฉลี่ยของแปดกลุ่มอุตสาหกรรม และจนถึงปี พ.ศ.2547 การเลือกใช้วิธีการภาษีเงินได้ค้างจ่ายก็ยังมีแนวโน้มที่จะลดลง ถึงแม้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543 จะมีการประกาศมาตรฐานการบัญชีการบัญชีฉบับ 56 เรื่อง ภาษีเงินได้ และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เปิดทางเลือกให้กับผู้ปฏิบัติสามารถเลือกปฏิบัติได้ก่อนถึงกำหนดบังคับใช้ก็ตาม มาตรฐานดังกล่าวมีแนวความคิดในเรื่อง การแสดงฐานะทางการเงิน ซึ่งเชื่อว่าอาจจะเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทที่เลือกปฏิบัติในการสร้างตัวเลขทางบัญชีให้กับกิจการขึ้นได้ แต่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ก็ยังไม่เลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 กับกิจการ

จากการเก็บข้อมูลตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มการเงินเป็นกลุ่มที่เลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาษีเงินได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.45 จากจำนวนบริษัททั้งหมดที่เลือกแสดงวิธีการภาษีเงินได้รอดักบัญชี และสำหรับการลักษณะการปฏิบัติวิธีการทางบัญชีและวิธีการภาษีที่แตกต่างกันของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า บริษัทที่มีการแสดงรายการค่าเผื่อจากการค้อยค่าสินทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 22.13 ของวิธีการทางการบัญชีและวิธีการทางการภาษีที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องภาษีเงิน ได้มีนิโคคผลของประเทศไทยตามช่วงเวลาและการศึกษาลักษณะการปฏิบัติของวิธีการทางบัญชีและวิธีการทางภาษีของรายการภาษีเงิน ได้รอดักบัญชีแล้ว ผู้วิจัยทำการศึกษาถึงข้อมูลของภาษีเงิน ได้รอดักบัญชีที่มีความสามารถในการใช้กำหนดราคาหลักทรัพย์ โดยทำการทดสอบตัวแบบในการวิจัยที่ทดสอบความสัมพันธ์ของราคาหลักทรัพย์ กับรายการสินทรัพย์รวมหลังหักสินทรัพย์ภาษีเงิน ได้รอดักบัญชีหนี้สินรวมหลังหักหนี้สินภาษีเงิน ได้ กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีเงิน ได้ สินทรัพย์ภาษีเงิน ได้ และ หนี้สินภาษีเงิน ได้ ในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่าบริษัทที่เลือกข้อมูลภาษีเงิน ได้ภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 ไม่มีความสามารถในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาในครั้งนี้บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีเงิน ได้ก็ตาม งานวิจัยก็ยังคงแสดงให้เห็นว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ไม่เลือกที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง ภาษีเงิน ได้รอดักบัญชี แม้ว่าผู้สอบบัญชีอนุญาตจะมีความพร้อมและความเข้าใจในมาตรฐานฉบับดังกล่าวเป็นอย่างดี (ปิยะวรรณ พันธุสิทธิ์เสรี สุนีย์ พงษ์พร และ อารดา อวโรจน์, 2545) และจากสมมติฐานงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลภาษีเงิน ได้รอดักบัญชีที่มีความสามารถในการใช้กำหนดราคาหลักทรัพย์ พบว่า รายการภาษีเงิน ได้รอดักบัญชีไม่มีส่วนช่วยในกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เลย ผลจากการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักลงทุนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางการบัญชีและข้อมูลทางการบัญชีในเรื่องภาษีเงิน ได้ในการตัดสินใจในการลงทุน

ข้อเสนอแนะงานวิจัยในการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเปลี่ยนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา เช่น ศึกษา กลุ่มบริษัทมหาชนที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์หรือกลุ่มบริษัทขนาดย่อมซึ่งมีจำนวนมาก เพื่อให้ทราบวิธีปฏิบัติของกลุ่มบริษัท อาจพบว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวอาจมีการใช้มาตรฐานฉบับที่ 56 ก่อนถึงกำหนดบังคับใช้
2. ควรมีการศึกษาถึงความพร้อมของนักบัญชีเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เพราะมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความซับซ้อนหากสภาวิชาชีพมีการประกาศใช้ มาตรฐานฉบับดังกล่าว นักบัญชีเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องมากที่สุด จะต้องเรียนรู้และศึกษา มาตรฐานฉบับนี้ให้เป็นที่เข้าใจอย่างถ่องแท้
3. ควรมีการศึกษาการตกแต่งบัญชีของรายการภาษีเงิน ได้ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ ของประเทศไทย เพราะเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่น่าสนใจในต่างประเทศมีการศึกษาแล้วแต่ในประเทศไทย

ไทยยังมีได้มีการศึกษา กลุ่มประชากรของประเทศไทยที่มีความแตกต่างกันกับต่างประเทศอาจได้ผลของการวิจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันออกไปก็ได้

4. จากการศึกษาแนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 พบว่า ผู้ที่เลือกมาตรฐานฉบับดังกล่าวมีการเลือกในการปฏิบัติที่ลดลงผลจากการเก็บข้อมูลการใช้มาตรฐานการบัญชีภาษีเงินได้รอดัดบัญชี ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของบริษัทที่ได้ใช้มาตรฐานฉบับนี้และได้ทำการยกเลิกการใช้มาตรฐานฉบับนี้ว่าสาเหตุใดที่ทำให้บริษัทมีการยกเลิกใช้มาตรฐานการบัญชีภาษีเงินได้รอดัดบัญชี